

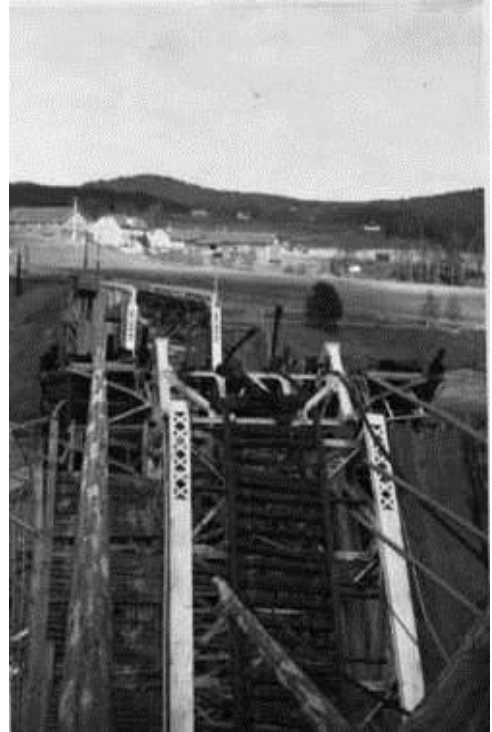
Minnesund under 2. verdenskrig, et kort resymé

Minnesund lå og ligger svært strategisk plassert i sørenden av Mjøsa med både veg og jernbanebru over Vorma. Det går veier nord / sør på begge sider av Vorma og Mjøsa.

Felttoget april – juni 1940

Det var flere hendelser i Minnesundområdet i aprildagene 1940:

- De tyske fallskjermjegerne, som prøvde å ta Kongen og regjeringen til fange, ble stoppet på Midtskogen ved Elverum. På vegen tilbake til Oslo, satte de tyske fallskjermjegerne ca 1000 norske soldater ut av spill. På Minnesundbrua møtte de den 10. april et gardekompani som de overrumplet etter en kort skuddveksling.
- En annen gruppe fallskjermjegere, som også skulle ta Kongen og regjering til fange, ble stoppet ved Holtåa, som var sprengt av norske tropper på ettermiddagen den 11. april. I følge tyske kilder møtte de hard motstand rett sør for brua over Holtåa av norske sivile. Dette har jeg ikke funnet igjen i norske kilder.
- Minnesundbrua ble sprengt den 11. april kl. 22 av norske tropper. Tyskerne bygde en ny bru ved hjelp av båter, som bl.a. lå i Minnevikka.

Militær motstandsbevegelse 1940 – 1945

Minnesund var sentralt under okkupasjonstiden.

- Milorg opprettet 2 tropper, en på hver side av Vorma. Tropp 1221/22 holdt til på vestsiden av Mjøsa og hadde ved krigens slutt 59 mann og var ledet av B. Byrud. Tropp 1221/26 holdt til på østsiden og hadde 48 mann og var ledet av O. Bjerknes.
- De aller fleste våpenslippene i Eidsvoll kom på Minneåsen, på slipplassene «Anemone» og «Konvall». «Konvall» fikk slipp 5 ganger selv om ett av slippene ikke ble mottatt. Ett slipp kom 30-31/12-44 på «Jasmin» bak Ninabben.
- Nyttårsaften 1944 landet Jan Herman Linge på Utsjøen for å lede beskyttelsen av Minnesundbrua. Han ble imidlertid tatt av tyskerne etter en skuddveksling på Minnesund i januar 1945.
- Den kjente Eidsvoll-legen dr. Høva, bodde en tid i dekning på Freminøya før han kom over til England og ble lege for kompani Linge.
- Den 16. september 1944 sprengte to offiserer fra kp Linge og 3 milorgfolk fra et annet distrikt, kraftstasjonen på Minnesund og 6 høyspentmaster på Minneåsen.
- Ved krigens slutt besatte norske hjemmestyrker Minnesundbrua, som var regnet som det viktigste strategiske objektet på Øvre Romerike.

Tysk aktivitet på Minnesund:

Tyskerne bygde noen befestninger rundt brua og satte opp en del luftvernartilleri for å beskytte brua mot luftangrep. Mange av soldatene ble innlosjert på gårdene rundt omkring slik at mange fikk tyskerne ganske tett inn på livet.

I mars 1945 gjennomførte tyske styrker en rassa på Minneåsen for å lete etter våpen fra slippene de var kjent med var kommet. Årsaken til rassaen var at noen fant avklippede fallskjermstorer etter slippet 3-4/3-45 og fortalte dette videre.

Den 22/4-45 skjøt det tyske luftvernartilleriet ned en Engelsk Halifax VII A fra 644 sqdrn. Dette ble sett fra Minneåsen der en ventet på slipp. Mannskapene fra tropp 2 trodde det var deres fly, men det var det ikke. Flyet som skulle slippe våpen og ammunisjon på «Konvall», rapporterte at de hadde funnet stedet og sluppet lasten. Den ble imidlertid ikke mottatt. Det gikk mange teorier om det etter krigen, men at 16 containere og 4 pakker skulle ligge skult oppe på Minneåsen uten at noen har funnet dem, er ikke sannsynlig.

(Eidsvoll 25. juni 2012, Steinar Lægland)

Interessert i mer lokal historie? Les bygdebøkene for Eidsvoll!

